

Saksnummer	Utval	Vedtaksdato
087/16	Formannskapet	04.10.2016
073/16	Kommunestyret	20.10.2016

Saksbehandlar: Arne Birkeland
Sak - journalpost: 16/1698 - 16/27368

Høring. Bruk av lærlinger ved offentlige anskaffelser

Rådmannen si innstilling:

1. Hå kommune slutter seg til hovedtrekkene i forslag om bruk av lærlinger ved offentlige anskaffelser.
2. Hå kommune støtter ikke forslaget om hvordan utenlandske leverandører kan oppfylle kravet om bruk av lærling. (Pkt 10 i høringsbrev). Oppdragsgivers mulighet til å føre kontroll vil etter Hå kommune sin vurdering være svært vanskelig.

04.10.2016 Formannskapet

Rådmannen si innstilling blei samrøystes vedtatt.

FS- 087/16 Vedtak:

1. Hå kommune slutter seg til hovedtrekkene i forslag om bruk av lærlinger ved offentlige anskaffelser.
2. Hå kommune støtter ikke forslaget om hvordan utenlandske leverandører kan oppfylle kravet om bruk av lærling. (Pkt 10 i høringsbrev). Oppdragsgivers mulighet til å føre kontroll vil etter Hå kommune sin vurdering være svært vanskelig.

20.10.2016 Kommunestyret

Formannskapet si tilråding blei samrøystes vedtatt.

KS- 073/16 Vedtak:

1. Hå kommune slutter seg til hovedtrekkene i forslag om bruk av lærlinger ved offentlige anskaffelser.
2. Hå kommune støtter ikke forslaget om hvordan utenlandske leverandører kan oppfylle kravet om bruk av lærling. (Pkt 10 i høringsbrev). Oppdragsgivers mulighet til å føre kontroll vil etter Hå kommune sin vurdering være svært vanskelig.

Bakgrunn for saka:

Kunnskapsdepartementet har sendt på høring forskrift om plikt til å stille krav om bruk av lærlinger ved offentlige anskaffelser.

Lærlingeordningen er en viktig del av det norske utdanningssystemet. Det tegnes årlig om lag 20.000 lærekontrakter. Likevel opplever flere bransjer mangel på faglært arbeidskraft og i underkant av 10.000 søkere til læreplass blir stående uten kontrakt.

Dette er en utfordring for utdanningssystemet, arbeidslivet og de som ikke får fullført opplæringen. Å stille krav om bruk av lærlinger ved offentlige anskaffelser vil gi et viktig signal om at offentlige virksomheter ønsker å støtte opp om bedrifter som satser på langsiktig utvikling av fagarbeidere og fagkompetanse i følge departementet

Vurdering:

Krav om bruk av lærlinger ved offentlige anskaffelser er en viktig sak. I tillegg til utfordringen med å fagutdanne lærlinger viser nylige oppslag i media at det innenfor enkelte bransjer minker på norsk faglært arbeidskraft. Norsk faglært arbeidskraft blir i enkelte tilfeller presset ut til fordel for utenlandsk arbeidskraft som krever mindre i lønn. Byggebransjen er en av de utsatte bransjene her.

Rådmannen mener at Hå kommune har en selvsagt plikt og en egeninteresse av å snu denne utviklingen. Høringsforslaget som nå fremmes er et godt virkemiddel for å få dette til.

Denne saken vil selvsagt være tveegget. I dagens marked i Rogaland er det stor interesse knyttet til offentlige kontrakter. Historien viser imidlertid at interessen rundt offentlige kontrakter minker i såkalt gode tider. Krav om bruk av lærlinger kan dermed i gitte tilfeller slå negativt ut. Rådmannen vurderer imidlertid de positive sidene på lang sikt til å være langt større.

Det er viktig å være klar over at dette kravet kun gjelder i bransjer hvor departementet i forskrift har definert at det er særlig behov for læreplasser. Forslaget legger opp til å bruke

utdanningsdirektorets statistikk over søkere til læreplass og inngåtte lærekontrakter for å fastsette om det foreligger et særskilt behov. Dette kan virke noe tungvint, men departementet legger opp til å utarbeide en veileder til forskriften som kan bidra til å hjelpe oppdragsgivere ved vurderingen av særlige behov.

Forslaget til ny forskrift drøfter problemet knyttet til utenlandske leverandører og hvilke krav som skal stilles til de. Departementet mener det kan være uforholdsmessig tyngende for utenlandske leverandører å måtte godkjennes som lærebedrift i Norge. Departementet innstiller derfor på at det enkelte lands lærlingeordning/fagopplæring vil være nok til å oppfylle kravet.

Rådmannen stiller seg skeptisk til om dette vil fungere i praksis og mener det for en kommune på Hå sin størrelse vil være vanskelig og sette seg inn i og foreta kontroll av lærlingeordninger/fagopplæring i andre land.

Hå kommune støtter derfor ikke dette forslaget og ber departementet vurdere enklere måter og håndtere disse problemstillingene på.

Vedlegg:

Høringsbrev - bruk av lærlinger ved offentlige anskaffelser

Høring om bruk av lærlinger ved offentlige anskaffelser

Høringutkast - bruk av lærlinger ved offentlige anskaffelser

Høringsinstanser